

تجارت جهانی گاز را در دست می‌گیریم

با دستور وزیر نفت، مدیریت امور بین الملل در شرکت ملی گاز ایران ایجاد می‌شود

عصر یکی از روزهای ماه پانام مبارک رمضان، در شرایطی که اغلب مدیران و کارکنان دولت با عنایت به کاهش ساعات کار به منزل رفته‌اند تا برای افطار آماده شوند، مهندس مصطفی کشکولی معاون مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، هنوز در محل کار است و پس از فراغت از کار روزانه، زمانی را برای گفت و گوی اختصاصی با «دانش‌نفت» اختصاص می‌دهد. کشکولی سابقه زیادی در عرصه گاز دارد؛ زمانی که او در شرکت انتقال گاز حضور داشت و در دل می‌کرد، می‌گفت که ما کوخ بیخ هستیم و خدمات و مشکلات ما دیده نمی‌شود. وی در واقع عین حقیقت را بیان می‌کرد چرا که در آن زمان که زمستان سخت و کم سابقه سال ۸۶ را پشت سر گذاشتیم، شرکت انتقال گاز دو تن از نیروهای فعال خود را در همان زمستان کم سابقه، به طور شهادت گونه‌ای از دست دادیم. تردید همان رشادت‌های جهادی بود که منجر به کمترین میزان خسارت در مردم در آن سال گردید. پس از آن کشکولی به مدیریت گازرسانی شرکت ملی گاز منصوب شد تا پس از کسب کوله باری از تجربیات تلخ و شیرین در عرصه انتقال گاز، گازرسانی به اقصی نقاط کشور را مدیریت کند. اما اکنون مدتی است که مهندس کشکولی کام به عرصه‌ای گذشته که پیش از این می‌تواند منشأ خدمات برای مردم در عرصه صنعت گاز باشد، او به عرصه مبارک خدمت‌رسانی به مردم قدم نهاده و اکنون مردم درم از گاز ایران است و در کنار مهندس جواد اوجی، مدیرعامل سخت‌کوش و فعال شرکت ملی گاز و سایر مدیران و مسوولین این شرکت، تیم مدیریتی توانمندی را تشکیل داده‌اند که می‌تواند زمینه ساز رشد و توسعه روز افزون صنعت گاز کشور و چیران عقب ماندگی‌های گذشته گاز باشد. ایشان متولد ۱۳۳۴ اصفهان است. مهندس مصطفی کشکولی در تاریخ ۱۳۶۱/۱۲/۱۳ در صنعت نفت استخدام و مشغول به خدمت شد. وی پیش از احراز سمت در شرکت ملی گاز، در سمت‌های مدیر منطقه، بده معاون منطقه اصفهان، مدیر منطقه خوزستان، مدیر عملیات، مدیر تانیم و توزیع شرکت ملی پخش فرآورده نفتی ایران، و سپس مدیرعامل شرکت انتقال گاز، مدیر گازرسانی و عضو اصلی هیات مدیره شرکت ملی گاز ایران خدمات شایان توجهی به صنعت نفت ایران ارزانی کرده است. وی از آفراده‌ها تا ۸۸ تا به عنوان عهده دار مسوولیت خطیر معاونت مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران است. با مهندس کشکولی از هر دو سخن گفتیم و معاون مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با بردباری و آرامش همیشگی خود به پرسشهای ما پاسخ داد.

کنتورهای فرسوده از اولویت‌های شرکت‌های گاز استانی است که به سرعت در حال احیاء است. همچنین پیمانکاران نصب کنتورهای هوشمند و قرائت از راه دور کنتورها در تهران انتخاب شده و به زودی اجرای این طرح به صورت پایلوت در تهران شروع می‌شود و پس از آن نیز در کل کشور تعمیم خواهد یافت. علاوه بر موارد فوق تمهیدات گسترده‌ای در زمینه جلوگیری از تلفات احتمالی اسفاده غیر مجاز (سرت) گاز اندیشیده شده و توسط مدیریت گازرسانی در حال اجرا است.

عسکلر یک ساله دولت دهم را در مقایسه با یک سال پیش از آن در صنعت نفت چگونه می‌بینید؟

طی یک سال اخیر با اینکارات و رهنمودهای وزیر محترم نفت چند اتفاق مهم در صنعت نفت کشور رخ داده است که از آن جمله می‌توان به موارد اشاره کرد:

- حرکت در راستای یکپارچگی زنجیره ارزش و اولویت‌بندی پروژه‌ها به سطح تمام شرکت‌ها و وزارت نفت، همچنین حذف پروژه‌های غیر ضروری یا دارای ضرورت کمتر در جهت حرکت هماهنگ پروژه‌ها بر اساس زنجیره ارزش
- اولویت دهی ویژه به برداشت گاز از مبادین مشترک
- تأمین منابع مالی پروژه‌ها به روشهای مختلف در این ارتباط با اینکارات وزیر محترم نفت تأمین منابع مالی پروژه‌ها به روشهای مختلف در جریان است که به نحوی که در حال حاضر حداقل هر شرکت ملی گاز می‌توان ادعان نمود هیچ پروژه مهمی وجود ندارد که معطل تأمین منابع مالی باشد.
- از اتفاقات مهم دیگری به رویکرد سیستمی به مسایل به جای رویکردهای عملیاتی است که این امر در درازمدت آثار قابل توجهی خواهد داشت.
- بازنگری نحوه اجرای اصل ۲۴ در صنعت نفت و توجه به اهداف اصلی اصل ۲۴ از اتفاقات مهم دیگری در دولت دهم است که نیاز به توضیحات جامعی در زمینه توسعه نفت، توجه به منطقی نمودن توسعه گازرسانی در کشور از اتفاقات دیگری بود که شاهد آن هستیم. به رغم اینکه طی یک سال اخیر ۵۴ شهر، ۱۲۲۹ روستا و ۶۰۰ واحد صنعتی جدید از نعمت گاز طبیعی بهره‌مند شدند و در هفته دولت نیز ۲۶ شهر، ۵۸۳ روستا و ۱۷۷ واحد صنعتی جدید تحت پوشش گازرسانی قرار گرفتند ولی توجه گیری شرکت ملی گاز، منطقی نمودن جهت گازرسانی و رعایت عدالت نسبی در توسعه گازرسانی بوده است.
- نگاه جدید به مقوله پژوهش و فناوری به نقطه عطف دیگری در عملکرد دولت دهم در صنعت نفت است. تجاری سازی پروژه‌ها، حضور دو ضلع دیگر یعنی دانشگاه و سازمان‌های خصوصی سازی این پروژه‌ها به زودی به صورت قابل توجهی فعال تر خواهد شد و پیش بینی می‌شود ظرف ۲۸ ماه به بهره برداری می‌شود.

تأمین مالی پروژه‌های ساخت پالایشگاه بیدبلند تا چه حد انجام شده است؟ این پروژه چرا اهمیت زیادی برای شرکت گاز دارد و چه زمانی منتظر خواهد شد؟

همان گونه که در بخشی از پاسخ سؤال قبل اشاره کردم خوشبختانه طی سالهای اخیر زیرساخت‌های لازم در زمینه افزایش تعاملات گاز با کشورهای همسایه صورت گرفته و اقدامات گسترده‌ای نیز در زمینه در جریان است.

تأمین مالی پروژه‌های ساخت پالایشگاه بیدبلند تا چه حد انجام شده است؟ این پروژه چرا اهمیت زیادی برای شرکت گاز دارد و چه زمانی منتظر خواهد شد؟

پروژه بیدبلند که طی ۴ سال اخیر به دلیل مشکلات تأمین مالی به رغم اهمیت آن که تولید روزانه ۵۷ میلیون متر مکعب گاز و محصولات جانبی است از پیشرفت مناسب برخوردار نبود خوشبختانه با اقسای تقام نه تمام مشارکت در پالایشگاه گادری با بانک صادرات وارد مرحله جدیدی از تأمین منابع مالی شده است. با توجه به تصویب موضوع در کارگروه نمایندگان ویژه زنجیره محصول از جمله نفت، گاز و پتروشیمی در دولت دهم در راستای این موضوع پی‌گیری‌های لازم در جهت افزایش سرمایه‌های شرکت ملی گاز در حال انجام است. این کارگروه علاوه بر راهبردی راندمان تولید، پالایش، انتقال و توزیع گازرسانی در شرکت ملی گاز برای افزایش پالایش گازها با ظرفیت‌های بالا به بهره‌برداری رسیده است. این کارگروه در جهت توسعه گازرسانی و صادرات است. مطلب در این زمینه هم اقداماتی سابقه‌ای در شرکت ملی گاز برای انجام شده و ظرف طی ۱۳ ماه از ۷ هزار کیلومتر خطوط انتقال گاز با ظرفیت‌های بالا به بهره‌برداری رسیده است. این کارگروه در جهت توسعه گازرسانی و صادرات است. مطلب در این زمینه هم اقداماتی سابقه‌ای در شرکت ملی گاز برای انجام شده و ظرف طی ۱۳ ماه از ۷ هزار کیلومتر خطوط انتقال گاز با ظرفیت‌های بالا به بهره‌برداری رسیده است. این کارگروه علاوه بر راهبردی راندمان تولید، پالایش، انتقال و توزیع گازرسانی در شرکت ملی گاز برای افزایش پالایش گازها با ظرفیت‌های بالا به بهره‌برداری رسیده است. این کارگروه علاوه بر راهبردی راندمان تولید، پالایش، انتقال و توزیع گازرسانی در شرکت ملی گاز برای افزایش پالایش گازها با ظرفیت‌های بالا به بهره‌برداری رسیده است. این کارگروه علاوه بر راهبردی راندمان تولید، پالایش، انتقال و توزیع گازرسانی در شرکت ملی گاز برای افزایش پالایش گازها با ظرفیت‌های بالا به بهره‌برداری رسیده است.

هم‌اکنون محل چالش جدی در صنعت پتروشیمی محسوب می‌شود چه اینکه عامل موفقیت صنایع پتروشیمی در خاورمیانه مزیت ارزی خوراک و به تبع آن فروش محصولات با قیمت مناسب پتروشیمی در عرصه بین‌الملل بوده است. در این مورد چه نظری دارید؟

به موضوع مهمی اشاره کردید. مناسفه‌ما در کشورمان صنایع ایجاد کرده‌ایم که با ارزی بسیار ارزان درآمدهای کافی کسب کرده‌اند و حالا این

راه حل کلی این است که حتماً باید سیستمی این صنعت را طوری برنامه ریزی کنند که به مرور روی پای خود بایستند و هزینه فایده خود را بر اساس خوراک با قیمت واقعی بسنجند.

مساله واقعی کردن قیمت گاز (گاز) این صنایع را با تسلی می‌بویاج خواهد ساخت. راه حل کلی این است که حتماً باید سیستمی این صنایع طوری برنامه ریزی کنند که به مرور روی پای خود بایستند و هزینه فایده خود را بر اساس خوراک با قیمت واقعی بسنجند. ضمن اینکه تا آنجایی که اطلاع دارم دولت در این خصوص پیش‌بینی‌هایی را انجام داده که صنایع متوجه نشوند.

شرکت ملی گاز ایران برای توسعه زیرساخت‌های انتقال گاز چه برنامه‌ای دارد؟

در این زمینه هم اقداماتی سابقه‌ای در شرکت ملی گاز ایران انجام شده و ظرف طی ۱۳ ماه از ۷ هزار کیلومتر خطوط انتقال گاز با ظرفیت‌های بالا به بهره‌برداری رسیده است. این کارگروه علاوه بر راهبردی راندمان تولید، پالایش، انتقال و توزیع گازرسانی در شرکت ملی گاز برای افزایش پالایش گازها با ظرفیت‌های بالا به بهره‌برداری رسیده است. این کارگروه علاوه بر راهبردی راندمان تولید، پالایش، انتقال و توزیع گازرسانی در شرکت ملی گاز برای افزایش پالایش گازها با ظرفیت‌های بالا به بهره‌برداری رسیده است. این کارگروه علاوه بر راهبردی راندمان تولید، پالایش، انتقال و توزیع گازرسانی در شرکت ملی گاز برای افزایش پالایش گازها با ظرفیت‌های بالا به بهره‌برداری رسیده است. این کارگروه علاوه بر راهبردی راندمان تولید، پالایش، انتقال و توزیع گازرسانی در شرکت ملی گاز برای افزایش پالایش گازها با ظرفیت‌های بالا به بهره‌برداری رسیده است.

کنورتال‌ها هم دیده شد که این از نقاط قوت قرار داده است.

آقای طرح هدفمند کردن یارانه‌ها چه نفعی برای آن خواهد داشت؟

کشور ایران به عنوان دومین ذخیره گاه گاز در دنیا مناسفه‌ما سهمی داشته‌اند در تجارت گاز ندارد. در حال حاضر سهم ما از تجارت گاز زیر یک درصد است و این در حالی است که بر اساس سند چشم انداز و در افق ۱۴۳۱م سهم بایستی به ۱۰ درصد برسد. به همین دلیل در سه حوزه تولید، واردات، صادرات و مدیریت مصرف مصرف بایستی تلاش می‌شود. صرفاً صورت گیرد. در بخش تولید، در بخش میدان‌های گاز پارس جنوبی و کیش خوشبختانه اقدامات بسیار خوبی در حال شکل گیری است که پیش‌گامان تولید گاز در کشور در چند سال آینده به طرز چشمگیری افزایش خواهد یافت. در حوزه واردات گاز، هم اکنون واردات گاز از ترکمنستان را از ۶ میلیون متر مکعب در روز به ۱۴ میلیون متر مکعب رسانده‌ایم که بر همین اساس مذاکرات خود را برای افزایش واردات به ۲۰ میلیون متر مکعب در روز در دستور کار داریم. همچنین امیدواریم با احداث خط لوله‌ای که به منظور واردات گاز در حال تمام است روزانه بتوانیم تا ۲۰ میلیون متر مکعب گاز از ترکمنستان وارد نماییم. در همین جابجایی‌ها ضرورت‌های شرکت ملی گاز در جهت افزایش واردات گاز، هم اکنون واردات گاز از ترکمنستان را از ۶ میلیون متر مکعب در روز به ۱۴ میلیون متر مکعب رسانده‌ایم که بر همین اساس مذاکرات خود را برای افزایش واردات به ۲۰ میلیون متر مکعب در روز در دستور کار داریم. همچنین امیدواریم با احداث خط لوله‌ای که به منظور واردات گاز در حال تمام است روزانه بتوانیم تا ۲۰ میلیون متر مکعب گاز از ترکمنستان وارد نماییم. در همین جابجایی‌ها ضرورت‌های شرکت ملی گاز در جهت افزایش واردات گاز، هم اکنون واردات گاز از ترکمنستان را از ۶ میلیون متر مکعب در روز به ۱۴ میلیون متر مکعب رسانده‌ایم که بر همین اساس مذاکرات خود را برای افزایش واردات به ۲۰ میلیون متر مکعب در روز در دستور کار داریم. همچنین امیدواریم با احداث خط لوله‌ای که به منظور واردات گاز در حال تمام است روزانه بتوانیم تا ۲۰ میلیون متر مکعب گاز از ترکمنستان وارد نماییم.

چه تغییراتی؟

با دستور وزیر نفت و تصویب ساختار آن، مدیریت امور بین الملل در شرکت ملی گاز شکل خواهد گرفت که کلیه امور مربوط به گاز در حوزه بین الملل شامل واردات، صادرات، سوآپ در این حوزه مدیریت می‌گردد.

پایان مذاکرات فرسایشی صادرات گاز ایران به پاکستان، یکی از خبرهای خوش در عرصه گاز بود که پس از ترکیه با دو دهه مذاکره، در دوره فعلی به سرانجام رسید، صادرات به پاکستان از ترکه زمانی آغاز می‌شود آیا ظرف پاکستانی به تمهیدات خود در مورد احداث خط لوله در زمان مقرر در خاک این کشور پیشرفت خواهد کرد؟ آیا در صورت تأخیر پاکستان در دریافت گاز از ایران، پیش‌بینی شده است که کشور از طریق فرانت به ایران پاسخگو باشد؟

قطعاً قراردادهای بین المللی الزامی دارد و در این قراردادها طرف تعهداتی الزام آور دارند. مثلاً در مورد قرارداد گاز ایران با پاکستان هم که در ابتدا منجر به قراردادی به گونه‌ای است که شرایط برود بر آن حاکم است و در صورت تخلفی هر یک از طرفین، جریمه‌هایی در نظر گرفته می‌شود. در مورد قرارداد گاز ایران با پاکستان هم که قرار است از سال ۱۳۸۳ عملیاتی شود، هر دو طرف ایرانی و پاکستانی تعهداتی دارند که به آن پایبند خواهند بود. خوشبختانه در این قرارداد موضوع ترازیت در کشور پاکستان به